

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE
Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. II. - Broj 17.

Ljubljana,
23. aprila
1931.

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava u Ljubljani (Narodni dom)
Telefon br. 2543 • Račun kod poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasni po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Lomača gori . . .

Njegov (t. j. Tyršev) svetovni nazor o životu bio je zaokružen. Bio je osnovan na znanstvenoj spoznaji te nije podnosi ničesa, što se s njime nije slagalo. Vanjska i unutrašnja sloboda, za kojom je vazda i posvuda vatio, nije mu bila samo zahtev časti nego nadni prestiž: bila mu je najdublja potreba duše, da bi mogla poleteti i mesta, koja su bila ljudskome duhu do tada zabranjena. Nije bilo ni verske predrasude, koja bi mogla. Tyra u tome letu zaustaviti — i tako pribavljala Tyrs čvrstu osnovu i unutrašnji mir ne samo sebi, nego on daje i čitavom nadrom programu češki tradicionalni temelj: temelj verski... L. Jandásek: Dr. Miroslav Tyrs.

U 11. broju Sokolskog Glasnika od 12. marta o. g. priopćili smo članak »Tyrs na lomaci«, u kojem smo odgovorili na korizmenu poslanicu krčkog biskupa, gospodina dra. Josipa Srebrniča, te osobito sa navodima brata Jana Pelikana (»Tyrševa ideja i vera«) potpuno stvarno i objektivno odbacili Srebrničev afront protiv Tyrsa i Sokolstva. Na kraju smo kazali, da je time našoj polemici konac, jer »vidimo svrhu takoder i u dejstvu, da niti jedan list Srebrničevog mišljenja nije spomenuo naše članke, koje smo baš u pitanju vere i sveštenstva objavili u ovogodišnjim brojevima 7 od 12. i 9 od 26. februara Sokolskog Glasnika.«

I time, što se danas opet bavimo sa ovim istim dostojanstvenikom rimo-katoličke crkve, nećemo da produžimo polemiku, nego moramo da samo konstatujemo nekoje činjenice, koje neka govore mesto nas. Povod tome da je gospodin biskup sam, koji je, pored svoje korizmene poslanice, izdao sada još i naročitu brošuru pod naslovom »Fiat lux« i kojom je podmetnuo pod lomaču vatru, da je sada usplamsala visokim plamenovima! U toj vatri trebao bi da izgori Tyrs i njegova ideja... Neće!

Taj dostojanstvenik rimo-katoličke crkve nanizao je u pomenutoj brošuri »Fiat lux« same citate iz Tyrševih dela i iz dela nekojih pisaca, koji raspravljaju o Tyrsu. Lagan posao! I mi bi mogli citirati iz Svetog pisma rečenicu, da nema Boga, kad bi ispuštili reči, koje stoje pred tom rečenicom. — Zašto pak nije rimo-katolički biskup citirao brata Jana Pelikana, koji kaže i dokazuje u svom pre spomenutoj članku ovako: »Tyrdna, da Tyrs hoće moral bez Boga, bez Krista, bez molitve, bez Majke Božje, ne može se ni uzdržati ni dokazati. Tyrs se prosti o tome nije nikada izjasnio, niti je o tome pisao, ali mi bismo tome mogli dodati ovo: Tyrs je bio katolik, veran sin crkve, koji je i svoj brak sklopio po propisima vere. Kako onda moguće, da su Tyrsu podeljeni sveti sakramenti, ako je bio ovakav otpadnik, kakovim ga krsti biskup Srebrnič?...«

U brošuri »Fiat lux« citat i citat, koji smo postavili na čelo ovog današnjeg članka. A time se gospodini biskup dogodila nezgoda, jer je htio da i ovim citatom proklinje, a on blagoslovje! Pročitajte još jednaput i prosudite sam!

Tyrs nije bio nikakav crkveni pisac i verski filozof, zato je sasvim deplasirano, ako ga rimo-katolički sveštenik prosuduje samo sa svog crkvenog i verskog stanovišta i ako isti sveštenik smatra Sokolstvo za kakvu crkvu ili versku organizaciju. Vrlo dobro zna i dr. Srebrnič sam, a to znaju i svi njegovi istimšljenici, kao što znamo i mi, da ovo nastojanje dostojanstvenika rimo-katoličke crkve i svih njegovih pomagača ima jednu naročitu tendenciju protiv Sokolstva, koje je u našoj zemlji zauzelo tolik obim i zahvat, da svakim danom raste naša sokolska armada. A ova tendencija ide prema onoj iz Svetog pisma: »Uđi pastira i razbežaće se njegove ovečle!«

Takovim rimo-katoličkim crkvenim krugovima mi bez uspeha dokazuјemo i propovedamo, da mi Sokol nismo protiv ove crkve, da nismo bezbožnici, da nikome ne uzimamo i ne uništavamo njegovu veru: oni nam prosti ne veruju, oni se muče i trude da nas proglaše za bezverce i bezbožnike, oni svim silama i sredstvima nastoje, da nas bace i istiraju iz ove crkve.

Ideš li u njihovu crkvu, onda kažu, da si himbenik, pretvarač; ne ideš u crkvu, onda si bezverac, bezbožnik. Sto moramo onda da činimo?

Lomača gori . . .

Pred oltarom Boga, koji je propovedao nauku bratske ljubavi, blešti se srebrni biskupov štap i pokazuje ti vrata: »Van! Napolje! Bezbožnik si i bezverac, jer si Sokol Van! Napolje!«

Da li moramo da Kristovu nauku o ljubavi, da njegovu veru i crkvu istovetujemo sa ovakvom njegovim slugama i sveštenicima? Moramo li da ovakovoj crkvi okrenemo leđa, pa da predemo tamo, gde će nas primiti bratska ljubav, koja čeni i poštuje naše uverenje i koja će nas prigriliti kao decu jednoga te istoga Boga?

Na ovo pitanje odgovorite, dostojanstveniku rimo-katoličke crkve! Mi taj odgovor tražimo od Vas i tražimo da go toliko vremena, dok nam ne odgovorite sasvim tačno i jasno! Mera je puna!

Da li gonite iz crkve sve one naše pripadnike, koji se tamo mole svome Bogu? Da li gonite iz nje pevače-Sokole, koji pevaju u slavu Božju (Ljubljana, Krk, Omišalj), sokolske orkestre, koji igraju u čast Božju (Novi mesto, Krško), da li čak i Sokole, koji sa značkom prilaze k ispodnici, da se tamo ispodnaju, a sveštenik im zalupne prorocićem u lice (Koprivnik)?! Da li Vi i Vaši sve to činite namerno i po kojoj nauci svoje crkve gonite naše ljude od oltara Isusa Krista? Da li možda zato da nebi u crkvi nakupljali svetovno blago i njime travagli?

Na to odgovorite! Odgovorite sasvim tačno i jasno!

Gde nema bratske ljubavi, nema ni mira ni trezvenog rada! Tamo vlađa, ruši i uništava strast!

Pa ne treba da govorimo samo mi! Neka govor i jedan od najvećih i najboljih iz Vaših redova — dr. Janez Evangelist Krek, čiji rad i život sigurno poznate. Evo Vam njegovo pismo iz godine 1906.:

Dajte moj!

Tako, le mi te pozvalo:

Znamo novi je glasnik telovjeških društava
nove snove i novi mentus. Sokolstvo
ponavlja i sledi na novi — sokoloko.

Čemu vam vole? Ni se nemo se vratim
prema liberalnim oslavij. Ni se vratim
naš Sokol, već po isto, kakršna je
spartek žal po nemosten vponu nest
Sloveni zgrajeno celo, zatvoris jo!
Dajte v ponosnost! Vrat janeta Češka
bo prvič Janina je jačkejši, to je
tako najbolje

Kapeljan Baje v Selcima želi Sokola
ponike biti naši hčeri. Tako na vels. Ned.
Komers mi je to vroči — zgonimus
Oktov 1906. Ždarski Vaš starci živjetek.

PREVOD.

Dragi moj!

Tako mi je sazorelo:

Nepametno je da telovežbačkim društvima izbiremo nova imena i novu odoru. Budimo Sokoli; pravila i odelo i sve sokolsko. Čemu konkurenca? Mi se samo ne odajemo primesu liberalnih bedosta, koje se naravljaju medu Sokole, inače pak ideju, kakova je uzrasla na žalost po nemačkom uzoru medu Slovenima primarno celu, kakova je jest! Dajte razmislite! Svaki pametan čovek doći će konično do zaključka, da je ovako najbolje.

Kapeljan Baje v Selcima želi Sokolska pravila. Kod nas bi se odmah pristupilo radu. Naš komers mi je još uvek u uspomeni.

Prtoč, 4. 9. 1906.

Zdravo!

Vaš stari Evangelist.

Za vreme dra. Kreka bila je Tyrševa ideja ona ista, kakova je i danas, a ipak kaže dr. Krek, da moramo preuzeti ideju, koja je uzrasla medu nama Slovenima, celu kakova jest. Da li je možda dr. Krek slabiji i neispravniji rimo-katolički sveštenik nego li su danas njegovi epigoni i sledbenici? Ili pak hoće da i dr. Krek proglašite za otpadnika vere i da ga bacite na lomač pored Tyrša?

Dakle, ne udarajte samo na Tyrša, zamahnite i na dr. Kreka, koji je htio da preuzmem nepromjenjenu Tyrševu ideju!

Gde nema bratske ljubavi i gde nema trpežnosti i gde nema blagorodnih dela, koja niču iz te ljubavi, tamo ne pomaže i ništa ne znači nijedna vera — ni ona, koja sažiže Tyrša na lomaci!

Tyrs veli (poziv na izbore godine 1863.): »Željni smo sveta i bogatstva, ali i onoga, što jedno i drugo čuva i brani. Treba čvrste i nesalomive volje, treba moralne čistoće i dobrog vladanja, treba snažnih mišića i čvrstih gradi, treba bratskog duha i muževne ljubavi, što silu potroštuje u jedan nesaloniv vez, koji ih veže.«

U tim rečima čitav je program života i rada jednog naroda pa čak i jedne verske zajednice. I mi tražimo samo dobro, veliko, lepo i plemenito, kad hoćemo i moramo da čitav narod vasipitamo u tom bratskom duhu i u ovakvoj muževnoj ljubavi.

Pa ako ne verujete Tyršu, možda ćete verovati Svetom pismu, gde se nalaze ove reči (Jak 2, 14—17): »Što pomaže, braćo moja, ako koji kaže, da ima veru, dela pak nema? Može li ga vera spasiti? Ako su brat ili sestra bez delja i nemaju svakidašnje hrane, pa im koji od vas kaže: Idite u miru, ogrijte se i nahranite — a ne date im,

Pa ako ne verujete Tyršu, možda ćete verovati Svetom pismu, gde se nalaze ove reči (Jak 2, 14—17): »Što pomaže, braćo moja, ako koji kaže, da ima veru, dela pak nema? Može li ga vera spasiti? Ako su brat ili sestra bez delja i nemaju svakidašnje hrane, pa im koji od vas kaže: Idite u miru, ogrijte se i nahranite — a ne date im,

Sednica je ujedno utvrdila program IX. svesokolskog sleta god. 1932. u Pragu. Kao glavni sletski dan određeni su 3., 4., 5. i 6. juli. Konačno je i zaključeno, da će vrsta ČOS učestvovati ovogodišnjim međunarodnim te-lovežbačkim takmičenjima u Parizu.

Sokolstvo i vera

(Iz knjige »Putevi i ciljevi«)

Sokolstvo kao ideja slobode pri-znaje i slobodu uverenja i misli sva-koga pojedinca. Od svoga članstva za-tehta, da poštuje svako otvoreno i iskreno uverenje i mišljenje drugih i pri tome da čuva čistoću sokolske ideologije.

Sokolstvo naročito poštuje i svako versko uverenje i osećanje, jer smatra, da je vera najsveti deo unutrašnjeg života svakog pojedinca. I taj bitni deo čovečjeg naziranja na svet Sokolstvo ceni i poštuje. Ušled toga, Sokolstvo je dužno da jednako poštuje i ispoljavati svaku versku uverenje i osećanje. Svaki pripadnik sokolske organizacije može slobodno da izvršava zapovesti i propise svoje vere i crkve.

Ovo nije samo naša formalna izjava, već to ima svoj duboki koren u našem unutarnjem životu, koji mora da bude prožet sokolskim vrlinama le-pote, dobrote i istine, a što mora da se svuda i uvek kod svakoga pojedinca ispoljava iz same njegove duše.

U smislu sokolske ideje i sokolskih nauka svaki pripadnik sokolske organizacije mora da bude borac za istinu i pravdu, za sve, što je dobro i lepo. Svaki naš pripadnik neka nastoji, da se uvek što više približi najvišoj (apsolutnoj) Istini i Pravdi, Dobroti i Le-potu. U svrhu postignuća tog idealnog cilja svakome su na raspolažanju i sredstva, koja mu pruža njegova vera (crkva).

Brat Agaton Heller — načelnik ČOS

Kako javljaju češke novine od 21. o. m., održalo je načelništvo ČOS u nedelju 19. o. m. sednicu, koja je imala da izabere novog načelnika ČOS na mesto istupivog brata dr. Jindřicha Vaničeka. Sa većinom glasova izabran je br. Agaton Heller, dosadašnji poslovodeći podnačelnik ČOS. Za njegovog prvog zamenika izabran je br. dr. Miroslav Klinger, za drugog brat Martin Šmirák a za trećeg br. dr. Aug. Pechlát.

Sednica je ujedno utvrdila program IX. svesokolskog sleta god. 1932. u Pragu. Kao glavni sletski dan određeni su 3., 4., 5. i 6. juli. Konačno je i zaključeno, da će vrsta ČOS učestvovati ovogodišnjim međunarodnim te-lovežbačkim takmičenjima u Parizu.

Brat Agaton Heller

HRVOJE MACANOVIĆ (Zagreb):

Sokolska pjetiljetka

Soko kraljevine Jugoslavije, pot- kret privatne inicijative, dobio je zada- ču da odgaja narod. Naše Sokolstvo dobito je ovim najviše priznanje i mnoge nove i velike dužnosti. I kolikogod nam ove dve rečenice izgledaju jasne i jednostavne, tačna slika stanja, ipak treba da se zamislimo, da raščlanimo sadržinu i proučimo problem.

Pre doноšenja zakona o SKJ naše Sokolstvo, formalno barem, nije imalo ovoliku i ovakvu dužnost pred narodom. Mi smo sami, duboko uvereni i čvrsto odlučeni, vršili istu ovu ulogu, istu ovu veliku i važnu zadaču, koju danas, primiljenim obvezama, moramo da vršimo. Samo što smo onda za svoj rad odgovarali sebi, svojoj savesti i užem krugu svog članstva, dok danas odgovaramo narodu, odgovaramo državnoj zajednici, koja nam daje sredstva i prava da ovu dužnost i zadaču izvršimo. Sokolstvo je tako prešlo granične dobrovoljnog rada. Sada smo preuzeli dužnosti, preuzeли smo mnoge olakšice i prava, i kolektivno odgovaramo narodu za svoj rad, za uspehe, za napredak. Osim na nitko drugi ne vrši našu zadaču, dakle svaki naš prošlost je velika i odgovorna pogreška, koju nitko drugi ne ispravlja. Uživamo prava i olakšice, imamo sredstva i već sada osetljivo pomoći, imamo najvišu zaštitu i najviše priznanje, i sve to, ne kao nagradu za veliko i po-žrtvovno delo, koje su generacije našeg bratstva za narod i jedinstvo izvršile, takvu nagradu i takvo priznanje nikad Sokolstvo nebi primilo, sve to dobivamo zato, da njihovo sveto delo nastavimo u novim prilikama i u novom obnovljenom obliku. Prava i pomoći, koja uživa naše Sokolstvo, ne sme da bude teret zajednici, ne sme da bude porez bez koristi. Sokolstvo je ušlo svojevojlinu u rad za dobro za jedinicu, zajednicu ga je priznala, pozvala ga je u pomoći, daje mu pravo i sredstva da izvrši slobodno odabranu dužnost. I Sokolstvo ne smi natrag!

Niti nećel! Oduševljeno obnovljeno snagom pristupa poslu i hoće sa da da novim uspesima pokaže, kako

Izlet čehoslovačkog Sokolstva u Pariz

Za posetu Pariza prilikom proslave 50-godišnjice Medunarodne telovežbačke federacije prijavilo se do sada u kancelariji ČOS 722 osobe, od toga 463 muških i 259 ženskih. Vežbačka prijavilo se je 277, od toga 119 sestara. Vlakom će putovati 641 osoba, autokarom 27, a vlastim automobilima 54 osobe.

Prtoč, 4. 9. 1906.

ROSJAVA-FONSIER ◆ DRUSTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE ◆ BEOGRAD

treba. Prve potrebe rešavaju se brzo, nastoji se intenzivnim radom postići svestrana sposobnost organizacije za nova dela. Ali uporedno sa ovom reorganizacijom morala bi sada, odmah, da se povede šira i opća diskusija, i to posebno baš u našem »Sokolskom Glasniku«, o radu kroz neki niz godina, pa može to da bude ako hoćeš baš sokolska pjetiljetka 1931.—1936.!

Prirodno je, da su sve snage našeg Sokolstva povezane oko intenzivne reorganizacije i oko sokolizovanja, ako se tako sme reći, novih jedinica i novog članstva. Ali ne sme se zapustiti i ovo pitanje, niti se sme dozvoliti da čitav ovaj napor reorganizacije prođe, a da tačno utvrđeni plan rada za tu organizaciju ne bude gotov. I da na vrlo neugodan način osetimo u tom času, da smo se organizovali radi organizacije, a ne zato da stvorimo uslove za vršenje jednog zadatka: odgoja naroda po utvrđenom programu rada. Kolikogod je razuman taj intenzivni rad na organizaciji i propagandi Sokolstva, toliko mora da bude intenzivan i onaj strateški rad spremanja operacija, kad nas bude mnogo i kad budemo dobro organizovani!

Mislim da sam dovoljno jasno svratio pažnju na potrebu diskusije o sokolskoj pjetiljetki. A da ta diskusija mora biti javna i svestrana, sasvim je jasno. To sledi iz bitno sokolskih načela, pa i iz potrebe da se naše najšire članstvo upozna brigama i namešrama naše organizacije, koja — nehotice svakako — često puta organizacijom i formom sakriva ono bitno: sadržinu. Pa sredstva, disciplina i odgovaranje na dopise i vodenje statistike izgleda kao nešto glavno i jedino. Baš isto onako, kao što često puta slabo vodstvo može da kompromituje nastupe, akademije i sletove, pa preko njih i samo vežbanje izmenom sredstva i svrhe! Organizacija i železna disciplina potrebne su nam, da se izvrše zajednički poslovi, pa treba svakako da svaki organizovani član jedinice zna ne samo kakova je forma te organizacije (svoje dužnosti i svoja prava) i po kojim putevima i kojim ciljevima (svestraji odgoj jugoslovenskog naroda) će ti zajednički poslovi ići, treba da svaki zna, koji i kakvi su baš ti poslovi! To je sasvim slično, kao i u svakom drugom poduzeću: kad se osniva, najpre se izvrši formalna organizacija, utvrdi svrha i izaberu sredstva, i, dakako, pre nego se sve to svrši, utanaka tačno etape i čim potpuniji program upotrebe sredstava za polučivanje svrhe. Taj program rada mora da je čim potpuniji, i čim je veća, a s tim je manje pokretna organizacija, tim dugoročniji i potpuniji mora da je taj program rada. Našoj sokolskoj organizaciji svakako je potreban daleko i široko zasnovani program rada.

A. V. SOKOLOVSKI (Skoplje):

U Pariz!

U »Sokolskom Glasniku« izašla je notica iz koje saznajemo, da će Československa Obec Sokolska prirediti prilikom jubileja 50 godišnjice Međunarodne Gimnastičke Unije izlet u Pariz. Ne znamo iz kojih razloga nije naš Savez pristupio sličnoj organizaciji našega Sokolstva za izlet u Pariz. Nesumnjivo je, da su ga rukovodili materijalni izdatci i veliki troškovi oko toga izleta. S obzirom na prijateljske odnose naše države s Francuskom kao i davne veze, koje je održavao raniji Jugoslovenski Sokolski Savez sa Međunarodnom Unijom, smatramo da bi bilo sasvim unesno i značajno, da se zvaničnoj delegaciji našeg Saveza pridruže i oni članovi našega Sokolstva, koji bi o svome trošku bili voljni da sudeluju na proslavi Unije francuskih gimnasta 12. i 13. jula ove godine u Parizu.

Zgodno bi bilo da izvršni odbor Saveza uputi što pre preko župa i društava upite članovima, koji bi želeli užeti učešće na izletu za Pariz. Ispunjavanje tih upita bilo bi neobavezno sve do onog vremena, dok Savez ne bi

svestrano proučio mogućnost odlaska (trajanje i smer puta, program puta, cenu zaključno sa prenoćistem, prehranom i t. d.). Definitivni zaključak mogao bi se doneti tek onda, kada bi se saznalo za brojno stanje učesnika.¹

Kada uzmemo u obzir da se ova proslava francuskih gimnasta obavlja u okviru velike izložbe francuskih kolonija, vidimo, da bi se organizacijom izleta našeg Saveza u Pariz, koji bi trebao da preduzme Savez, pružila našemu članstvu mogućnost, da sa relativno malim troškovima poseti ovu jedinstvenu izložbu, razgleda metropolu Francuske i dostojno uz zvaničnu delegaciju Saveza reprezentira Jugoslovensko Sokolstvo.

^¹ Sve je to već u radu. — Troškovi za svako lice proračunani su približno na 5000 Din. Bez svećane odore nikoli mogao bi se učestvovati toj ekspediciji. — Prethodne prijave prima naše uredništvo do 15. maja o. g., kako bi mogli onda odlučiti, da li je put za Pariz uopšte moguć. — Uredn.

nog u svrhu osnivanja sokolskog društva pozdravljaju vas sa bratskim Zdravo! Pretsednik sastanka Vujčić. — Vareš. Sa današnje konstituirajuće skupštine novo osnovanog Sokolskog društva u Varešu šaljemo vam svoj sokolski pozdrav Zdravo! Za odbor Marko Zloušić.

Čehoslovačko Sokolstvo i bezposlenost

Kako smo već pisali, čehoslovačko Sokolstvo započelo je pre nekoliko meseci skupljati dobrovoljne priloge za bezposlene, kojih među čehoslovačkim Sokolstvom ima 0% od celokupnog broja članstva. Sada je bilo sabiranje zaključeno i sakupljeni novac iznosi 438.565 Kč.

Pozdravi Savezu SKJ

Gacko. Molimo bratski Savez da sa tromesečne zajedničke sednice sokolskih četa društava Gackog i Avtovac izrazi Njegovom Veličanstvu kralju Aleksandru kao i našem uživšenom starešini Njegovom Visočanstvu prestonosledniku Petru najlepše želje za zdravlje i dug život na dobro naroda i otadžbine. Sokolsko društvo Gacko.

Gacko. Pretstavnici svih sokolskih četa društava Gacko i Avtovac okupljeni na zajedničkoj tromesečnoj sednici sa pretstvincima svojih matičnih društava u radu za napredak Sokolstva u našem narodu pozdravljaju vas sa bratskim Zdravo! Sokolsko društvo Gacko.

Kladanj. U ime gradana grada Kladnja sa današnjeg sastanka sazvava

I samo širenje Sokolstva, i sama organizacija, pa i utvrđivanje tog programa rada nakon što smo utvrdili puteve i ciljeve rezultat je rada pojedinačnica, sokolskih voda. Tamo gde je načelnik, starešina, tajnik i prosvetar dobar, tamo je i društvo dobro! Ali još odlučnija je uloga sokolskih voda i radnika u izvršenju određenog programa (jer lakše je osnovati i organizovati društvo nego li u njemu dugo i uspešno raditi, lakše je programe stavljati nego izvršavati ih). Ne smemo dozvoliti da se naše Sokolstvo nađe u času svršene reorganizacije sa goćim programom, sa lepim ciljevima, pa čak i sa obilnim sredstvima i olakšicama, a bez — radnika! Bez dovoljno i spremnih radnika. Telesni uzgoj naroda pa niti nacionalni ni socijalni nikako se ne može vršiti dilektantski, neozbiljno, slučajno i povremeno. Sokolstvo novom zadaćom primilo je i mnoge dužnosti, toliko njih i tako važnih, da ih »dobrovoljci« neće moći da svaljavaju. Neće moći uspešno, a to znači još gore, nego li ne izvršavati. Pitanje, prvo pitanje u diskusiji o sokolskoj pjetiljetki neka bude rasprava o sokolskim radnicima. Dobrovoljci ili po zanimanju? Spremni, posebno školovani i izabrani pojedinci, ili slučajni, požrtvovnici i ambiciozni? Ljudi raznih zanimanja, koji intenzivnim radom u Sokolu zapuštaju svoju karijeru i svoje zvanje, ili izabrani i školovani Sokoli, posvećeni tom radu, ali obezbedeni i osigurani? Prednjaci samouci, manjkavo i na brzu ruku izrađeni, povremeni (dok se ne umori ili iscrpi) radnici, ili učitelji po struci i po zanimanju? Delegirani učitelji i prosvetari, koji jesu prosvetni ali nisu sokolski radnici, ili posebno pripravljeni i specijalizovani prosvetni sokolski prednjaci? Činovnici ili časnici? Radnici ili titularni funkcioneri? Posebne škole za spremanje tih radnika, ili biranje među istaknutijim samoucima i naknadna specijalizacija za sokolski rad? I na koncu još jedno pitanje: dilektantski, dobrotvorni, amaterski rad onih, koji se »žrtvjuju« ili odgovorni, strogo stručni i mnogogodišnji rad onih, koji to moraju da vrše? I još mnogo, baš mnogo išta tih pitanja, koja čekaju na odgovor.

Uveren sam, da će naše Sokolstvo, koje je sa toliko energije i sa toliko zdravog zamaha pristupilo širenju, manifestaciji i utvrđivanju pravca, sa isto toliko energije rešiti i ovaj sklop pitanja, koja nisu ništa manje važna za konačni uspeh čitavog rada. A svakako to treba da rešimo u većim dimenzijama, ne privremeno i od slučaja do slučaja, nego za dulji jedan rok i za trajnu i stalozenu akciju. Program rada najmanje za pet godina unapred, i pet godina spremanja radnika za taj program.

Proslava 10 godišnjice oslobođenja od Italijana u Pagu

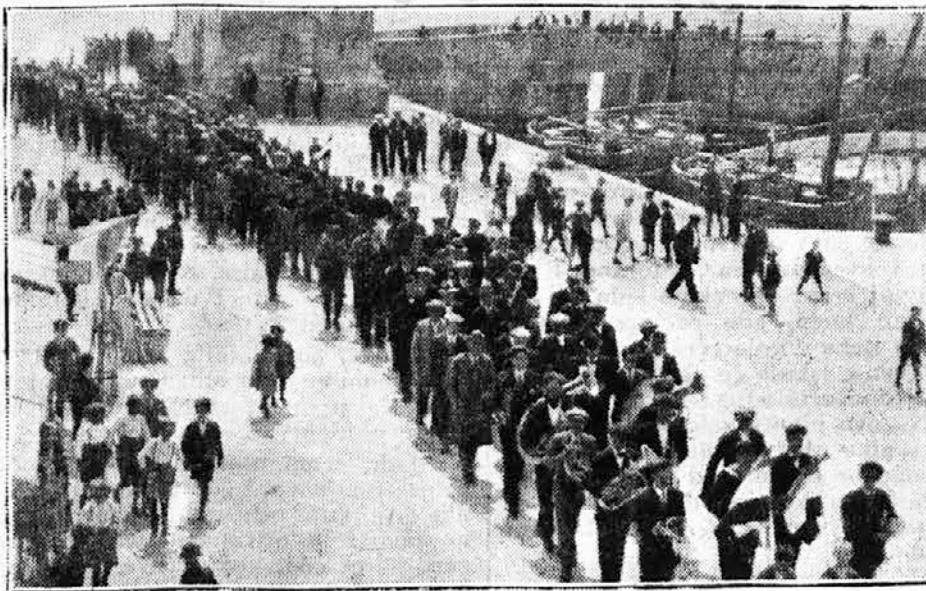
Na vrlo svečan način dne 12. aprila t. g. proslavio je Pag desetodišnjicu svog oslobođenja od Italijana. Isto onako raspolaženje, kao pred deset godina, kad su junaci sa solunskog fronta doneli Pagu žudenu slobodu bilo je i sada.

Već u ranu zoru oglasila je gradska glazba budnicom svečanost toga dana, a grad je za tili čas osvanuo u moru jugoslovenskih zastava. Nije bi-

i uverljiv način pesničkim poletom prikazao našu slobodu i razliku između onog života u ropstvu i sadanjeg života u našoj slobodnoj i narodnoj državi.

Govornik je često bio prekidan odobravnjem i srdačnim klicanjem Njegovom Veličanstvu Kralju, kraljevskom Domu i Jugoslaviji.

Nakon govora gradska glazba odsvirala je državnu himnu.

Manifestaciona povorka Sokola i gradanska

lo kuće, a da na njoj nije ponosno lepršati barjak slobode, a na svacijem se licu odraživalo veselje, što se nastazi u slobodnoj svojoj domovini.

Iza sv. mise, kojoj je prisustvovao mnogobrojno građanstvo, pretstavnici uređa i svih mesnih društava, uputila se sa trga veličanstvena povorka na čelu sa Sokolima u odori okolo grada. Za vreme povorce oduševljeno se klicalo slobodi, Kralju, kraljevskom Domu i Jugoslaviji, a uz to su se orile iz stotina glasova rodoljubne pesme.

Pošle povorce, na vrlo ukusno udešenoj tribini, održao je pred mnogobrojnom publikom, postrojenim Sokolstvom i ostalim korporacijama učitelj brat Juraj Usmiani oduševljen patriotski govor, u kojem je na vrlo jasan

Drugi je govornik, brat Palčić Jakov, u svom govoru prikazao je stanje naših sunarodnjaka u zarobljenoj Istri. Istakao je teškoće koje je naš narod imao da prebrodi kroz duge vekove pod tudinskom vladavinom i konačno borbu i teška iskušenja za vreme italijanske okupacije. I ovaj govor je bio često prekidan sa poklicima i odobravanjem.

Posle podne nastavilo se narodnim veseljem pa se je pod svirkom građanske glazbe razvilo paško narodno kolo.

Uveče oko 8 sati bio je priređen koncerat mesne glazbe i vatromet, dok je radosna i oduševljena mladež razdragano plesala i dala oduševljenju veselju.

Zakon o oslobođenju od plaćanja poštanskih taksa Sokola kraljevine Jugoslavije

MI
ALEKSANDAR I.
po milosti Božjoj i volji Narodnoj
Kralj Jugoslavije

Na predlog Našeg ministra saobraćaja, a u saglasnosti predsednika Našeg Ministarskog saveta, propisujemo i proglašujemo:

ZAKON
o oslobođenju plaćanja taksa Sokola kraljevine Jugoslavije.

Sve je to već u radu. — Troškovi za svako lice proračunani su približno na 5000 Din. Bez svećane odore nikoli mogao bi se učestvovati toj ekspediciji. — Prethodne prijave prima naše uredništvo do 15. maja o. g., kako bi mogli onda odlučiti, da li je put za Pariz uopšte moguć. — Uredn.

Ovaj zakon stupa u život kad ga Kralj potpiše a obavezu snagu dobija od dana obnarodovanja u »Službenim novinama«.

Beograd, 11. aprila 1931. godine.

ALEKSANDAR, s. r.

Ministar saobraćaja:

Laz. Radivojević, s. r.

Video i stavio državni pečat,
čuvat državnog pečata,
ministar pravde,

Dimitrije V. Ljotić, s. r.

Predsednik ministarskog saveta
i ministar unutrašnjih poslova,
počasni adutant Nj. V. Kralja,
armijski general,

Petar Živković, s. r.

•

Upozorujemo sve jedinice, da se odsada strogo drže odredaba ovoga zakona o oslobođenju plaćanja poštanskih pristojbina. Svaka zloupotreba razume se imala bi zlih posledica i zato na to opominjemo, iako smo uvereni, da se te pogodnosti neće nikada namerice zlorabititi. — Na svakoj posiljci, na koju se u smislu ovoga zakona odnose pomenute povlastice, mora biti na vidnom mestu prednje — naslovne — strane napisano ili natiskano: Slobodno od poštarine — ili — Oprošćeno poštnine. — Zigove sa ovim napisom dobavlja Jugoslovenska Sokolska Matica, Ljubljana, Narodni dom. (Zakon je objavljen u »Službenim Novinama«, Beograd, od 20. aprila 1931. god., br. 87.)

Upozorenje bratskim župama i društvinama

Sve bratske župe, odnosno društva, Saveza i odbora, pozivaju se da se u zboru prosvetara i odbora ČOS, koje će ustanove većati dana 2. i 3. maja u Pragu. — Zaključuje se, da zboru prosvetara ima sudejovati predsednik prosvetnog odbora brat dr. Belajčić, a sednici odbora imaju praviti na taj način, da se sam odbor proširi na taj način, da unj ulazi brat načelnik, odnosno njegov zamenik i brat Momir Korunović.

Brat Gangl izveštava da je dojmovima, koje je izazvala skupština Saveza, pa iznos, da je sama skupština svojim većanjima i sa svojim zaključcima učinila lep i velik dojam ne samo u sokolskim redovima, već i na vansokolsku javnost, koja je videla i upoznala izveštaj saveznih funkcionera, kako je rad u SKJ ozbiljan, odmeren i svestran.

Nadalje izveštava, da je bratska ČOS pozivaju naš Savez, da po svojim delegatima sudeluje na zboru prosvetara i odbora ČOS, koje će ustanove većati dana 2. i 3. maja u Pragu. — Zaključuje se, da zboru prosvetara ima sudejovati predsednik prosvetnog odbora brat dr. Belajčić, a sednici odbora imaju praviti na taj način, da se sam odbor proširi na taj način, da unj ulazi brat načelnik, odnosno njegov zamenik i brat Momir Korunović.

Isti brat izveštava, da je streljački Savez pozvao naš Savez, da jedan s drugim dode u što uži kontakt, kako bi se našla jedna baza za zajedničku saradnju. — Poverava se bratu Momiru Korunoviću, da on čitavu stvar ispitava i referiše na narodnoj sednici.

Brat Branko Živković podnosi opširani izveštaj o radu gospodarskog odsjeka: Ugovor sa »Prosvetnim filmom« potpisani je i već se započeo sa prikazivanjem sletskog filma u unutrašnjosti države. U smislu ugovora trebalo bi da se biraju dva lica u svrhu kontrole poslovanja, pa predaže, da se kao takovi izaberu braća Voja Todorović i Momčilo Branković.

Nadalje izveštava, da je Savez u državnom budžetu primio odobrenje svoj traženi budžet od Din 8.000.000. Temeljem finansijskog zakona o rukovanju sa ovim budžetom moli svu braću funkcionere i pročelnike, da svaki izradi detaljan budžet u okviru sume, koja mu je odredena glavnim budžetom. U vezi s time, a u smislu finansijskog zakona izrađen je i pravilnik za trošenje ovoga budžeta, koji podnosi na od

ko pitanje, koje nije moguće na prečac rešiti, već traži izvesni studij, kako bi se našao modus gledom za rešenje svih ovih molbi.

Zaključuje se, da svi članovi izvršnog odbora uzmu samu stvar u proučavanje, pa da se konkretni predlog donese na raspravu na jednoj od idućih sedница. U vezi s time gospodarski otsek Saveza raspravlja i pitanje sanacije domova. Gledate iste sanacije predložene su tri osnove, a kako se za sada ne zna, koja će od ovih osnova biti prihvadena, a ne prestano stizaju i nove molbe, to je nemoguće dionisirati svotom predviđenom u budžetu, a na koju se zahtevi društava najviše upiru, jer će se možda morati stavke predviđene u budžetu za gradnju sokolskih domova, utrošiti na anuitet ovoga zajma.

Na predlog gospodarskoga otseka zaključuje se, da se ima od Sokolskog društva Požarevac otkupiti 60 komada akcija Agrarne banke, koje je društvo svojedobno kupilo i otplatilo, ali je sada zapalo u nemogućnost daljnega plaćanja. — Molba Sokolskog društva Beograd III., kojom moli potporu za gradnju Sokolskog doma, ima se priključiti ostalim sličnim molbama i resiti zajedno sa već pre stiglima.

Nova župa Varaždin, koja je formirana nakon što su već dovršeni banovinski budžeti i koja u većini ima novo osnovana društva, u nemogućnosti je da razvije ikakav rad, jer se ukazuje potreba da se odmah provede administracija i održi jedan prednjački tečaj, pa stoga župa moli, da joj Savez omogući prve organizacione radove. — Molba se uvažava time, da se župi votira potpora od 10.000 Din, dok gleda tečaja Savez je spreman da župu podupre u organizaciji samog tečaja prema predlogu načelnika Saveza.

Novo formirana župa u Parizu upravlja molbu za podelenje potpore. — Zaključuje se, da se gledom na to najpre zatraži od župe, da pošalje iscrpni izveštaj o svome radu, a naročito popis sviju društava te tačne podatke o broju članstva i svoga onog, što je potrebno da se razabere stanje župe i njezin rad.

Citaju se molbe župa: Mostar, Sarajevo, Vel. Bečkerek i Osijek, koje mole delom za intervencije gledom na banovinske budžete, delom za nadoknadu predviđenog deficita u župskim budžetima. — Odluka o ovim molbama odlaze se do donošenja definitivnog načerta, po kome će se rešavati ovakove molbe.

Sokolsko društvo Crikvenica iznosi predlog i projekat gradnje Sokolskog doma, koji bi ujedno bio delom i vlasnost Saveza, pa kao takav i opšte sokolsko oporavilište na moru. — Kako se ovim predlogom potiče važno pitanje oštrenjivanja sokolskog oporavilišta, to se zaključuje, da se kako sam predlog, tako i ovo opšte pitanje povrava na proučavanje i donošenje konkretnog predloga naročitom odboru, u koji ulaze braća Brozović, dr. Dragić, Korunović i Živković.

Na predlog župe Cetinje, koji je iznesen na glavnoj skupštini Saveza, da se mornari i vojnici oslobode plaćanja župskog i saveznog doprinosa, zaključuje se, da se od plaćanja ovih doprinosa mogu oprostiti samo oni vojnici i mornari, koji su oprošteni od plaćanja društvene članarine.

Brat Gangl iznosi predlog narodno-obražbenog otseka, da se istome otvor kredit za početne radove.

Zaključuje se, da se pozove na-

rodno-obražbeni otsek, da razradi svoj vlastiti budžet, da se vide njegove stvarne potrebe, pa da ga se onda uvrsti u opšti budžet.

Brat Miroslav Vojinović podnosi opširan i iscrpni izveštaj o glavnoj skupštini župe Skoplje. U svome govoru prikazuje sve detalje, kako je prošao tok same skupštine, odnosno pretkonferencije, kao i sve izmene situacije od pretkonference do glavne župskе skupštine.

Brat Momir Korunović konstatuje, da je izveštaj potpunoma iscrpan i informativan, pa predlaže da se isti primi do znanja i imenuje predloženu upravu župe, ali da se kazne ona lica, koja su izazvala spor na župskoj skupštini.

Pošto su još pročitana sva akta koja se odnose na tok same skupštine, zaključuje se jednoglasno, da se imenuje uprava župe Skoplje, dok će se poveсти disciplinski postupak protiv svih onih lica, koja su srušila odluku pretkonferencije.

Zamenik načelnika Saveza brat Miroslav Vojinović gledom na zaključak sednice uprave Saveza od 21. februara o. g., da načelnštvo Saveza predlaže sam načrt tečaja, kao i uvete, pod kojima će se polaznici primiti u tečaj, i tome potreban predračun.

Objavu tečaja župska načelnštva već su primila time, da pošalju prijave do 30. aprila. Sam tečaj održaće se od 8. do uključivo 14. maja u Zagrebu, pod upravom člana tehničkog odbora Saveza brata Macanovića. U tečaj primice se najviše po dve osobe iz svake župe i to dva brata, dve sestre ili brat i sestra, već prema tome, kako odredi pojedinačna župska načelnštva. Trošak za smještaj, prehranu, dnevno kupanje i području pojedinih tečajnika iznosi 450 Din. U tečaj primaju se samo prednjači sa ispitom, koji su članovi jednog prednjačkog zborna i koji imaju neko praktično prednjačenje atletike. Tečajnici moraju da su mladi od 30 godina, da redovito vežbaju i svladavaju naporne intenzivnog vežbanja. U vezi svega toga načelnštvo Saveza predlaže, da savezna uprava plaće sve troškove za jednoga tečajnika onim župama, koje pošalju po dva tečajnika u tečaj. One župe, koje će poslati u tečaj jednog tečajnika ili tečajnicu, moraju same za njih snositi sve troškove.

Sam izveštaj načelno se u celosti prihvata. Nadalje zaključuje se, da uprava Saveza za slučaj, da koja župa izaslanje dva polaznika ili polaznice tečaja, za jednoga snosi sve troškove.

Konačno zamenik načelnika izveštava, da je savezni tehnički odbor proučio i usvojio predlog brata Kneževića glede osnutka novih društava. Kako T. O. namerava izdati knjigu uputa, na kojoj se način ima obavljati sokolski rad u četama, to će se u istoj knjižici doneti i uveti, pod kojima je umereno da se osnivaju nova društva i nove sokolske čete. — I ovaj se izveštaj prima do znanja.

Pretsednik gradevinskog i umetničkog otseka brat Korunović podnosi izveštaj o aktima, koja su podnešena tom otseku na rešenje, pa se gledom na to zaključuje: molbi profesora Steve Nikšića, da mu uprava Saveza dozvoli raspšaćavanje slike brata starešine Saveza kao uspomenu na svesokolski slet ne može se udovoljiti. — Molbi društva Budva, koje je kupilo jednu staru zgradu, od koje želi da sagradi Sokolski dom, pa u tu svrhu šalje načrte moći za odobrenje, udovoljava se time, da se društvo upozori da kod adap-

tacije zgrade vodi računa o higijeni u samoj zgradi. — Na molbu društva Sibinj zaključuje se upozoriti navedeno društvo, da mu iz pripolane skice nije moguće izraditi načrt, kao i sam troškovnik za gradnju doma, jer se za izradbu ovo dvoje podatci mogu dobiti samo na licu mesta. — Molbi društva Ormoš, da mu se pošalju idejni načrti za gradnju Sokolskih domova, ne može se udovoljiti, jer Savez takovih načrta nema na raspolaganju. — Društvo Kistanje ima se upozoriti, da je nemoguće da se izgradi onakav dom, kakav je ono zamislilo, a za one pare kojima ono raspolaže.

Pretsednik prosvetnog odbora br. dr. Belačić podnosi izveštaj o poslednjoj sednici prosvetnog odbora, kao i o njezinim zaključcima, pa iznosi, da su rukopisi za knjigu udžbenika češkog jezika, kao i za knjigu o sokolskom taborenju dovršeni i dati će se u štampu. Jednako su dovršene sve prednjačne za ciklus sokolskih predavanja putem radia. Prvo ovokovo predavanje održaće brat Gangl u subotu, 18. o. m. Jednako je zaključena i redakcija za 5. broj lista »Sokolske Prosvete«, dok se rezolucija glede otseka za štampu nalazi na proučavanju. Prosvetni otsek sada namerava organizirati čitavi niz predavanja ali uz pomoć najmodernejih sredstava: diapozitiva i filma. U tu svrhu ukazuje se potreba nabave jednog aparata za projekciju, kojim bi se zalažilo u sve sokolske jedinice. U tu svrhu potreban je kredit od 20.000 Din, a iz kojega bi se podjedno uredila i velika zbirka potrebnih diapozitiva.

Predlog prosvetnog odbora prihvata se u celosti i isti se ovlašćuje da ispitne aparate i predloži izvršnom odboru na prihvat.

Pretsednik organizaciono-pravnog odbora br. dr. Pavlas izveštava: Na predlog župe Celje na glavnoj godišnji skupštini, da se promeni treća alineja § 19. društvenih pravila predlaže, da se kao poslednja alineja ovome §-u doda: »Izvršni odbor, koji se sastoji od starešine, tajnika, načelnika, prosvetara, blagajnika i statističara, obavlja redovne tekuće poslove na sednicama, koje se drže jednamput na dan. — Na sednici uprave društva tajnik podnosi izveštaj o radu izvršnog odbora.«

U samom §-u 19. ima se brisati »nedeljno jednamput«, a mesto toga upisati »njegovanje jednamput mesečno«. — Ovaj se predlog prihvata.

Analogno tome predlaže, da se gornja nova alineja doda kao poslednja alineja §-u 10. župskih pravila, a jednak je da se analogno društvenim pravilima obavi korektura i u župskim pravilima.

Na predlog župe Cetinje, da se društva župe Skoplje, a koja se nalaze na teritoriju Zetske banovine, pripoeži župi Cetinje, upućen je dopis upravi župe Skoplje, da pošalje izveštaj o tome, da je uprava župe saglasna sa predlogom uprave župe Cetinje i ujedno da pošalje spisak onih društava, koja pripadaju Zetskoj banovini, a koja se imaju pripojiti župi Cetinje.

Na predlog župe Mostar, da Savez doneše načelno rešenje, da li članovi dobrotvori i utemeljitelji bivših sokolskih društava mogu biti i aktivni članovi u upravama sadanjih sokolskih društava, odnosno župa, predlaže sledeći zaključak: članovi dobrotvori i utemeljitelji bivših sokolskih društava imaju sva prava, koja su imali u starijim društvinama, pod pretpostavkom: 1. da su bivša društva u celini ušla u sklop Sokola kraljevine Jugoslavije; 2.

ili da su kao pojedinci stupili u sklop Sokola kraljevine Jugoslavije do krajnjeg roka odredenog po plenumu uprave. — Ovaj se predlog prihvata.

Gledom na definitivnu arondaciju župe Karlovac predlaže zaključak organizacionog odboka, da se toj župi imaju dodeliti srezovi: Črnomelj i Metlika, a iz sreza Vrgin Most društvo Vrgin Most i Topusko, dok sokolske čete sreza Vrgin Most imaju pripasti okružju Gline, zagrebačke župe. Nadalje, po prethodnom saslušanju uprave župe Zagreb i Celje, da se društva Slovenskog Posavja izluče iz župe Zagreb i pripoeži župi Celje, predlaže da se ovo otečepljene, odnosno pripojene odbore, a sva društva pozovje, da imaju do dana priključenja novoj župi odgovoriti svojim materijalnim obavezama prema dosadašnjoj župi.

Na predlog župe Osijek, a gledom na uređenje razgraničenja onog teritorija, koji obuhvata Savsku banovinu, zaključuje se, da srez Slatina ima prijatelj župi Osijek.

Na predlog župe Ljubljana zaključuje se, da društva Višnja Gora, Ivančna Gorica i Št. Vid na Dolenjskom ostaju i nadalje u sklopu župe Ljubljana.

Na upit župe Niš gledom na prisadnost sokolske čete u selu Braničevu zaključuje se, da ova četa ima prisadost društva u Vel. Gradištu.

Konačno na predlog župe Zagreb, da se formira tako zvana »Lička župa« sa sedištem u Gospiću, sva sokolska društva Like jednoglasno su se izjavila protiv formiranja ovakove župe, pa se zato i ne pristupa nikakovim predlogima. O tome izveštene su župa Zagreb i Šušak.

Dopis društva Belo Polje, kojim traži da mu se dozvoli istupanje iz župe Užice i prisajedinjenje župi Cetinje, ima se uputiti upravi župe Užice na mišljenje i predlog.

Za rešavanje sporu između braće Legarda i Colića u Brodskom Varošu zaključuje se, da se delegira sud časti društva Slavonski Brod.

Na upit župe Mostar gledajući isplate jednog izvesnog duga društva Mostar, ima se uputiti društvo Mostar, da ustanovi, da li je u dopisu navedeno dugo vremeno teretilo Sokolsko društvo. U koliko je ustanovljeno postojanje duga, ovaj se dug imati isplati, jer je novo društvo primilo na sebe sve obaveze starog društva.

Na upit župe Vel. Bečkerek gledajući isplate revizora računa u župi, zaključuje se pozvati savezni revizionni odbor, da analogno svome pravilniku izradi pravilnike za revizione odbore župa i društava.

Brat blagajnik Branovacki podnosi detaljan izveštaj o stanju savezne blagajnice za mesec mart 1931. godine. Ovaj se izveštaj prima do znanja.

Pretsednik ozlednoga fonda brat Dragić u smislu pravilnika ozled-

noga fonda predlaže da se isplati: Ljubljana Valentu, naraštajući Sokola I u Ljubljani, Din 70, Veri Buci, Ljubljana IV. Din 190. Antunu Veselu iz Donjeg Logatca Din 280, Jelki Hodko sa Sušaku Din 300 i Vendelinu Starecu, Ljubljana-maticu, Din 400. Predlog se prima.

Nadalje br. dr. Dragić izveštava, da je velika Jugoslavenska loža trezvenosti obavestila Savez, da će se 20. juna održati trezvenjački sabor u Beogradu i moli, da se najdalje do 1. maja pošalje izveštaj o radu kao i eventualne predluge za sabor.

Predlaže da se na poziv odgovori, da sa najvećim simpatijama gledam na pokret organizacija trezvenosti i svima takvim organizacijama želimo najveći uspeh u borbi protiv socijalnog zla — alkoholizma. Naša sokolska organizacija, koja ima cilj da podiže telesno zdrave, moralno jake i nacionalno svesne državljane kraljevine Jugoslavije smatra, da je trezvenost jedan od osnovnih elemenata za postignuće gore naznačenih ciljeva. S toga Sokolstvo ideju trezvenog života uvek ističe kao ideal svome članstvu. Sokolske organizacije preko svojih tehničkih, prosvetnih i zdravstvenih organa šire ideju trezvenosti i borbe protiv alkoholizma i nikotinizma naročito kod mlađih pripadnika: deci i naraštaju za branjenje je da piju i da puše. Na skupštini Saveza SKJ, održanoj marta meseca o. g. u Beogradu, donesena je odluka u vezi sa organizacijom Sokolstva na selu, da »uzbijanje nepismenosti, alkoholizma, štetnih navika, raznih zabluda, ukorenjenih navika i drugih zala može se pomoći jedino pomoći jakih organizacija, a u selu koja bi organizacija mogla biti jača od sokolske čete.« Pozdravljajući ideju o zboru trezvenosti u mesto predloga naša bi želja bila, da članovi lože trezvenosti Jugoslavenskog saveza trezveni i Saveza trezvene mlađeži ulaze individualno u sokolske redove i da na taj način Sokolstvo bude što više ispunjeno Sokolima do srži prožeti idejom trezvenosti u borbi protiv alkoholizma.

Brat Gangl upozoruje, da se od 2. do 4. maja održavaju u državi antituberkulozni dani, pa predlaže, da se društva upozore, da sudeluju u ovim priredbama svugde, gde postoje antituberkulozna liga, a gde ove nema, da na svoju ruku organizuju odgovarajuća predavanja. — Prima se.

Pretsednik statističkog odelenja brat Lukić podnosi opširni izveštaj o dosadanju radu na saveznoj statistici, kao i konkretnе predluge gledom na uređenje naraštajskog katastra.

Izveštaj brata Lukića prima se do znanja, a uređenje statističkog odelenja i nadzor nad njime poverava se bratu Brozoviću.

Pošto je vreme poodmaklo to brat Gangl prekida sednicu i zakazuje nastavak iste za sledeći dan.

pregalaca dra. Radivoja Waltera i dra. Ivana Brlića, što će sve dati dobar pregled savremenog stanja borbe za prava čoveka i prava manjina.

»ZLATOROG«

Krasnu slovenačku bajku o Zlatorogu, koju je pesnički obradio nemački pesnik Rudolf Baumbach, a na slovenački preveo Anton Funtek, dobili su za Uskrs Lužički Srbi u lepotu prevodu Jana Šura. Za narod je prevodilac opisao Triglav i Trentu te put na Triglav od gostione »Zlatorog« preko Luknje, kao i kroz »slovenački raj« Bohinjsku dolinu. Svoj uvod zaključuje: »Ostale lepote neću ovde opisivati, idi i pogledaj sam!«

Prevod pesme je odličan. Čita se glatko. Kod prevadanja Šur se je više držao slovenačkog prevoda od Funteka, nego li nemačkog Baumbachovog originala. U lužičko-srpski jezik je primio iz slovenačkog prevoda i neke Funtekove reči. Tako se planiku (duž. kosmjawka, nem. Edelweis) upotrebljava Funtekov izraz »očnica« (duž. wočnica). Na kraju je knjižice kratak rečnik manje poznatih reči.

Knjižica je štampana na finom papiru te je izašla u vlastitoj nakladi prevodioca. Ima 103 stranice. Cena RM 1.50, u čvrstom povezu RM 2.25. Poručuje se na adresu: Schmalers Buchhandlung, Bautzen i Sa., Lanen-graben 4 (Serbski dom), Nemačka.

IZ ŽUPA I DRUŽTAVA

Župa Banja Luka

SOKOLSKO DRUŠTVO KOSTAJNICA.

† Brat Jovo Lazić.

Dana 4. aprila o. g. umro je na klinici u Zagrebu nakon teške operacije u zreloj muževnoj dobi od 55. godine života vredni naš starešina brat Jovo Lazić, umirovljeni šumarski nadsvjetnik.

Pok. Jovo Lazić rođen je godine 1877. u Mečenčanima kraj Kostajnice. Gimnaziju svršio je u Karlovcu, a šumarsvo u Križevecima. Veći deo svoje karijere, kao šumar proveo je kod II. banske imovne općine, čije je sedište u Petrinji i to najpre kao šef šumske uprave u Dubici, a zatim kao taksator kod direkcije u Petrinji, dok konacno nije postavljen na visoki položaj direktora II. ban. imov. općine. Godine 1926. i 1927. službovao je kod bivše županije Primorsko-krajiške u Karlovcu, kao šef šumarskog odjeljenja.

Pok. Jovo Lazić rođen je godine 1927. god. stupio je u penziju, te se je stalno nastanio u Kostajnici, gde je započeo svoje blagotvorno javno delovanje.

Svojom plemenitom dušom i odličnim karakterom stekao je za kratko vreme velik broj prijatelja i štovalaca. U našem društvu delovao je od svog dolaska u Kostajnicu u početku kao član upravnog odbora, a kroz zadnje dve periode po jednoglasnom predlogu svoga članstva bio je postavljen za starešinu našeg društva. Zauzimao se mnogo za predak našeg mesta, gde je delovao kao gradski zastupnik, te će se dugo osećati njegovo pomanjkanje.

Preklic

Podpisani Planina Lovro, posetnik in bivši oblastni poslanec u Škofiji Liki, preklicujem in obžalujem svojo izjavu, podano dne 4. aprila 1931. u veči družbi u javnom lokaluu, s katero sem žalil nacionalni in državni čut Sokolov in priznavam, da je bil ta moj napad popolnoma neosnovan in neumesten, ker nimam za izrečene očitke najmanjše podlage in vzroka.

Zahvaljujem se Sokolskemu društu u Škofiji Liki in vsemu njegovemu članstvu, da je odstopilo od namevanih tožb in me s tem obvarovalo znatne materijalne škode.

V Škofiji Liki, 17. aprila 1931.

Lovro Planina.

PUT EVI i CILJEVI

SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

AUTENTIČAN TEKST

ODOBRILA I. REDOVNA
GLAVNA SKUPŠTINA
29. III. 1931. U BEOGRADU

CENA U TVRDOM POVEZU
8 DIN

Knjiga izašla je u nakladi
**JUGOSLOVENSKE
SOKOLSKE MATICE**
LJUBLJANA (Narodni dom)

»Budenje proleća« — Još su se orili odjeci oduševljenja, a zavesa se digla, da otkrije jedno iznenadjenje, koje izaziva još veće oduševljenje. Poredana ženska deca kao andelčići počinju svoju vežbu, upravo igru, laku i nestrašnu, a iz njih, kao skriveni leže veliki klobuci, beli sa crvenim pegama — to su pečurke. One se polako podižu, kao da rastu iz tla i onda ulaze u sredinu da i one otpočnu svoju vežbu. Posle njih doleću leptiri, beli, laci, vazdušasti i lete, igraju se, okreću i obrću, kao da traže cvetiće, na koji će sleteti. Da slika bude potpuna doleću i dve male buba-mare sa crvenim krilcima i crnim pegama, doletele i one u ovo šarenilo. Tako se nežno, tiho, nečujo kao san, probudilo proleće. Ova vesela dečja igra, ovo »budenje proleća«, kako je u programu nazvana ova slika, majstorski stvorena i savršeno izvedena, dotakla se je sreća svih gledalaca i ona vesela razdraganost u ložama, parteru i galerijama, bila je sasvim prirodna i pokazala, da je ovo delo uspelo.

»Nadu Istre« — prikazala su zajednički muška i ženska deca. Ovo nije bila samo sokolska vežba, već jedan divan patriotski komad, koji u svojoj osnovnoj zamisi iznosi nemili sliku sadašnjosti. On nam izražava sokolsku bol za braćom u tudini, zarobljenom, mučeničkom, pačeničkom. Muzika i pokreti tumače dubinu te болi. Tuži i jadijuje kao rob sužnji, pa onda, nuda, jača od svega na svetu, ozarava i krepi duh, grmi silno i hučno, da će doći dan slobode i njima tamu. Ova scena ostavlja dukob utisak, potresa srca i uzbudjuje do vrhunca. Mali izvadci ove patriotske zamisi bili su naigrani za svoj savršen rad.

»Igru u Polju« — izvela su ženska deca. U njoj su zastupljeni sastavi slobodnih vežbi onako, kako deca u polju i u prirodi na suncu, okružena zelenilom, mogu da zaigravaju. Onako po svojoj volji, potpuno slobodno i neškucano, bez plana i šablona, kako ih priroda njihova bića poziva i upućuje. Male sokolske početnice uspele su u svojoj igri.

»Petica«, koju je izveo muški naraštaj, pokazala je jednu skladnu, zajedničku vežbu, gde svaki pojedinačni obraća pažnju i na svoje drugove tako, da svih skupa čine jednu celinu. Ovo su paječe vrste sokolskih vežbi i njima se teži da se pokaže zajednička solidarnost celine, i njena vrednost. Tu se najjasnije vidi, kako jedinka malo znači. Vežbači su izveli uspešno svoju zadaću.

»Oko ognja« — vežba je ženskog naraštaja, vežba od onih slobodnih nevezanih, koje odgovaraju uzrastu i duhu mladih bića. Male devojčice, okupile se oko naložene vatre i oko nje se igraju. Skakaju, okreću se, pritrčavaju u lepim ritmičkim skokovima do vatre, ogreju ruke i prsnu na sve strane kao uplaćene. Svojim okretnim rukicama imituju plamsanje vatre. Kombinacija lakin pokreta raznovrsnih okreta vrlo uspela.

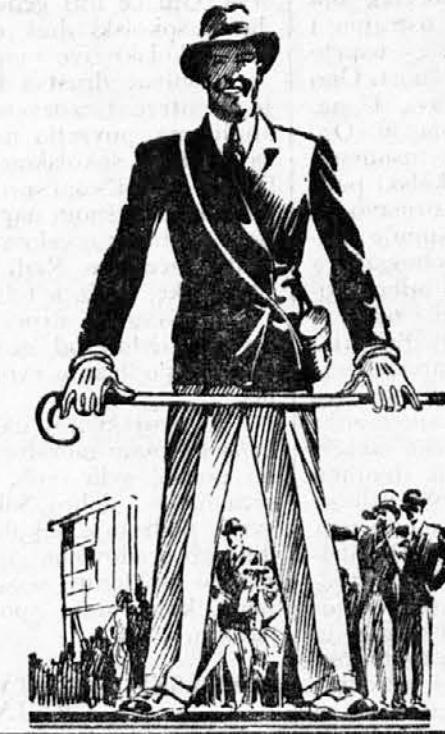
»More Adrijansko« — prikazuju zajednički članovi i članice u mornarskim kostimima. Već i sama njihova pojавa izaziva burne pozdrave i veliko oduševljenje. More Adrijansko, naše more, kako bući, kako vri i ključa, pokazano je živo i impresivno. More za nas ima naročito značenje i osobit kult, pa je sasvim prirodno, što je ova vežba izazvala onako silno oduševljenje kod svih gledalaca. Dvoranom su se orili burni poklici i pljeskanje.

Na razboju — pokazali su članovi nekoliko težih sastava, u kojima se izazila potpuna izvežbanost ovih vežbača.

»Valcer« — muzika od Chopina — takođe je jedna vrlo uspela vežba, koju je izveo ženski naraštaj. Naraštaj se kao i prošle godine sa svojom »španjolskom pokazale vanredan uspeh. Velikom marljivošću savladale su sve one prelige i nijanske, koje ova fina muzika daje. Vitkost, gipkost, elegancija, lakoća i u izvešnjim momentima nastašnost, bilo je ono, što je dalo ovoj vežbi lep uspeh.

»Ej trubač« — muški naraštaj — jedna je od onih vežbi, koje su potekle iz naše burne prošlosti, punе borbe, krvi i slave. Vežba je kombinovana veština i majstorski. Izabrana su neka istaknutija mesta iz pojedinih nacionalnih i sokolskih vrlo popularnih pesama pa su složena u jedan lep niz vežbi, čineći jednu harmoničnu celinu punu patriotskog duha. Njen auktor je želeo, da baš naraštajima ulije u dušu onaj naš poznati heroizam, koji se kroz vekove izražavao u nebrojnim žrtvama i koji je najzaštitnik stvorio jedno veliko delo u našoj istoriji. Osvećavanje tog herojskog duha, potrebno je danas, i ideja tvoraca ovih vežbi za svaku je povalu. Njome je pogodio najlepšu notu sokolskog vaspitanja. Mladi vežbači shvatili su i osetili šta znače ove vežbe i savršeno ih izveli. Uneli su u njih žar svojih mlađih duša i dali jednu stvar velike vrednosti.

»Istočnjački motivi« — članice — prestatvija igru žena na istoku, igru punstavljaju igru žena na istoku, igru sestra i zanosa. Istok — Akademiji su prisustvovali svi delegati župa sa staršinstvom Saveza, te prestatvici ČOS br. V. Štěpánk i A. Krejčí, poljoprivrednici i druge.

Človek ne velja nič,

če se ne zna sam uveljaviti. Tudi svojo zunanost ne smem zanemariti. Pred vsem ne smem nositi čevljev izložbenim petama. Zato so tudi PALMA podpetnici tako prijubljeni u vseh kulturnih državah, ker so elegantni in trajnejši od kožnih pet.

Ne radi lusksa, temveč iz ozirov preudarnosti in varčnosti se nosijo čevlji samo s

PALMA gumi podpetniki Domači proizvod

materijal sjajan za obradu u vežbe. Muzika je za ovu igru tiha, sentimentalna i bolna. Civilni i jadijuje, kao mlađa, zarobljena robinja u haremku kvog istočnjačkog velikana; vapije i tuži za slobodom, a tuga obavila usplanjela srca; a zatim san, sanjanje ružičastih snova, kad zumbul uvezate i bulbul zapeva, i žudnja za nečim da-lekim, nedostignim i tajnatom nedokucnim, a kad snovi produ, onda rezignacija, mirenje sa sudbinom, tim neumitnim božanstvom, kome se istok najdublje klanja... Sve su nam to pretstavile članice u svojoj finoj, laganoj ritmicu, koja se uživala do sasvremenosti. Svi izveli očaja i sva tiha tkanja bola i čežnje, oni su nam prikazale svojom igrom nežnih poteza i talasavih preliva i prelaza.

»Devetka« — bila je završna tačka, koju su izveli članovi. To je jedna od onih retkih, gotovo usamljenih, vežbi u svojoj vrsti. Težinom svojih sastava, strogošću i raznovrsnošću pokreta i okreta ona pretstavlja jednu kombinaciju visokih tehničkih mogućnosti i čiste gimnastike, u kojoj se ogledala hitrina, snaga i izdržljivost. Jedna savršena disciplina volje, jedno gvozdeno htenje i jedan dugotrajan napor, mogli su da dadu ovakvu vežbu. Iz njenih mnogostručnih i strogih zapleta i raspletla izbjega neka žestina, ozbiljnost i oštrena, u jednom snažnom i jako podvremenom akeentu. Kao da se snaga razbujala i savladala duh, pa se besno i neobuzданo igra; a duh da je potčinio snagu pa je goni na najteže poteze. Čini se, kao da prisutujemo dvoboju duha i tela. Ali to samo tako izgleda. U stvari ovo je jednočinko deluha i tela. To je sistem sokolskog vaspitanja u radu i harmoniji duha i tela.

Gledaoci se bez predaha posmatrali i pretvorili se tako reći u oko, samo da bi mogli da uhvate svaki momenat ove zaista zadivljujuće vežbe. Slike se svakog trenutka menjala, uzmajuci najneverovatnije oblike, a stavovi se redali sve teži i teži, da se najzaštitnik završe jednom trošpratnom piramidom u strogom stavu jednog vežbača.

Pre početka programa starešina domaćeg društva br. Jovo Bakić programima rečima pozdravio je prisutne delegate, i počeljio im prijatan boravak. Sve tačke programa videne su bile već na ranijim akademijama pojedinih društava; sada se može samo to reći, da su sve tačke bile odlično uvezbane, pa isto tako i izvedene. — Velika steta što ovoga puta nismo videli članove i muški naraštaj na po jednoj spravi. Primećeno je nadalje, da je u tačkama 9. u 10. nedostajalo po dva vežbača, zbog čega je slike uživljivost izvedbe mnogo trpela. I pored odlične izvedbe svih tačaka, ipak se mora istaći tačka muške dece iz Zemuna, koja su sa svojim prostim pežbama ostavila odličan utisak; nije zadivila gledaoce toliko težnja sastava, koliko njena izvedba, koja je bila savršena. — M. B. N.

PALMA gumi podpetniki Domači proizvod

sokolstva br. T. Zamoyski, ruski savez br. Artamonov; te veliki broj članstva iz Beograda i Zemuna.

Na programu akademije bile su ove tačke:

1. Muška deca (Zemun); prosti vežbe.

2. Ženski naraštaj (Beograd I); vežbe loptama.

3. Članice (čehoslov. otsek); Šalečki rej.

4. Članovi (ruski otsek); šesnajstica.

5. Muški naraštaj (Beograd I); pripreme za laku atletiku.

6. Ženski naraštaj (Zemun); Različnosti.

7. Članice (Beograd »Matica«); Naše primorje.

8. Članovi i članice (ruski otsek); Devetka.

9. Članice (Beograd I); Novi Smederevo.

10. Članovi (Beograd I); Osmica.

Pre početka programa starešina domaćeg društva br. Jovo Bakić programima rečima pozdravio je prisutne delegate, i počeljio im prijatan boravak.

Sve tačke programa videne su bile već na ranijim akademijama pojedinih društava; sada se može samo to reći, da su sve tačke bile odlično uvezbane, pa isto tako i izvedene. — Velika steta što ovoga puta nismo videli članove i muški naraštaj na po jednoj spravi. Primećeno je nadalje, da je u tačkama 9. u 10. nedostajalo po dva vežbača, zbog čega je slike uživljivost izvedbe mnogo trpela. I pored odlične izvedbe svih tačaka, ipak se mora istaći tačka muške dece iz Zemuna, koja su sa svojim prostim pežbama ostavila odličan utisak; nije zadivila gledaoce toliko težnja sastava, koliko njena izvedba, koja je bila savršena. — M. B. N.

Društvo je izgubilo u pokojniku jednog veoma valjanog člana, koji je duže vremena bio i tajnikom istog, vršeci bezprekorno svoju dužnost, a članom upravnog odbora ostao je skoro do poslednjeg svoga časa.

Iako potišen svojom bolesničicom preko dve godine, pokojnik nije prestarao da se interesuje za Sokolstvo, te je marljivo pohadalo odborske sednici i društvene priredbe, sve dok ga teška bolest nije sasvim svalila i nepovratno otrgnula iz naše sredine.

Društvo Lukavac kao i svi oni koji su ga i malo poznivali, duboko žale ovaj gubitak, jer je pokojnik bio omiljen i uzoran brat i retko svestan sokolski radnik. Slava mu!

Župa Vel. Bečkerek
SOKOLSKO DRUŠTVO POT. SV. NIKOLA.

1926. god., u vremenu najvećih travnica, udaren je temelj Sokolskom društvu Pot. Sv. Nikoli. Jedan mlad Sokol, brat Dragoljub Žikov, odličio se u vježb

društvo. Prirodno da je početak bio vrlo težak. Ali društvo je ustrajno i živilo svladavalo sve teskoće i uspelo je da se osigura lepu budućnost. Ono danas broji preko 100 članova. U naštaju se broj povećava na 40. Obraća se pažnja učenicima osnovnih škola i od njih se stvara sokolski podmladak. Pre godinu dana društvo iz svojih skromnih sretstava kupuje tehničke sprave te samim tim omogućava opšti tehnički rad. Tehnički odbor vodi da punim uspehom vredni i odusevljeni Soko brat Savin, učitelj. Prednjački ispit mu pomaže da priprema vežbe sa članovima, dok i uvek kontroliše rad svojih zamenika u spremanju naraštaja i podmlatka. Svake večeri članovi vežbaju, no pošto je dvorana mala, a broj vežbača velik (68), dele se po grupama. U zajednici sa odličnim starešinom bratom Jovanom Dimitrijevićem, protonamesnikom i društvenim prosvetarom, načelnik osniva sokolski hor i dilektantski osek, koji je već više puta sa uspehom istupio. Sokolske akademije, proslave i priredbe, bile su mnogobrojne i pretvarale su se u čitave manifestacije duhovne i nacionalne snage Sokola i sela. Prosvetar korisnim predavanjima izlazi pred narod, šireći Sokolstvo, njegovu ideju i misao. Nagovori članstvu održavaju se svakodnevno. Dogadaji iz sokolske istorije, iz slovenske i jugoslovenske, često su predmet tih nagovora. Dalje sokolska ideja, sokolski moral, sokolska disciplina i t. d. isto zauzimaju prva mesta. Redak primer shvatanja svojih dužnosti članova mora se istaći. Ti divni seoski mladići daju punu veru i puno nade za lepu budućnost društva.

Oni će biti generacija, koja zna da se sokolski drži, da sokolski radi i da sokolski žive i umire.

Osnivač društva brat Zikov, koji je bio otrgnut za izvesno vreme od nas studijama, povratio nam se natrag, te sa širokom sokolskom ljubavlju i odličnom tehničkom spremom biće zaloga brom i uspešnom napredovanju i najbolji saradnik u celom tehničkom radu bratnici načelniku. Radi se u tišini, tiho to je primljeno i skupština je završila bez vike, pa je u toliko veći i uspeh.

Društvo je uspelo da dobije od opštine jedno od najlepših mesta u selu za podizanje svog sokolskog doma.

U ovoj svojoj akciji društvo računa na punu moralnu, pa i materijalnu pomoć svih onih, kojima leži na sredu ideja i dobro Sokolstva. Jer nije svrha podizanje sokolskih domova jedino po gradovima, već treba naročito pažnju pokloniti seoskim organizacijama, koje imaju apostolsku ulogu u narodu.

SOKOLSKO DRUŠTVO NEMAČKA CRNJA.

Dne 8. marta održan je ovde saštanak radi osnivanja Sokolskog društva.

Pred punom opštinskom salom zbor je otvorio br. Aleksandar Vučetić, beležnik i izrazio želju za osnivanjem Sokolskog društva. Zbor je to da oduševljenjem primio i posle nekoliko govorova o važnosti Sokolstva zbor je pretvoren u skupštinu. Skupština je izabrala upravu društva. Br. Aleksandar Vučetić, beležnik, izabran je za starešinu, br. Milan Nedučin, trgovac, za zamenika, br. Petar Vukelić,

podbeležnik, za načelnika, i s. Gizela Kučera, učiteljica, za načelnicu; ostali članovi uprave su najuglednija ovdašnja lica, koja će sa oduševljenjem raditi na sokolskoj organizaciji. Pri završetku brat starešina je predložio skupštini da se pošalje pozdravni telegram starešini Saveza.

Uz burno klanjanje Nj. Vel. Kralju i Nj. Vis. prestolonasledniku Petru, to je primljeno i skupština je završila bez vike, pa je u toliko veći i uspeh.

Društvo je uspelo da dobije od opštine jedno od najlepših mesta u selu za podizanje svog sokolskog doma.

Lista uprave poslana je župi Velik Bečkerek na odobrenje, koja je 20. marta bez izmene potvrdila upravu. Po prijemu potvrde, 24. marta sastavio se je upravni odbor. Na ovaj prvi sednici rešeno je pitanje dvorane za vežbanje, nabavka raznih stručnih knjiga i časopisa i određen je delokrug rada raznih funkcionera. Oduševljenje za radom kod funkcionera je takvo da se mogu očekivati najbolji rezultati.

Zupa Zagreb

MOSLAVAČKO SOKOLSKO OKRUŽJE.

Zaključkom glavne skupštine Sokolske župe Zagreb od 1. marta o. g. u svrhu lakšeg tehničkog rada, osnovano je Moslavačko sokolsko okružje sa sedištem u Ivanić-Gradu.

U sastav tog okružja ušlo je 9 Sokolskih društava i to Čazma, Dugopolje, Ivanić-Grad, Kloštar-Ivanić, Kutina, Lipovljani, Ludina, Posavski Brezgi i Vojni Križ. Za okružnog načelnika imenovan je brat Mr. Ante Hrenčević, načelnik Sokolskog društva Ivanić-Grad.

Prema ovogodišnjem programu rada u zagrebačkoj župi, održaće se slet moslavačkog sokolskog okružja 14. januara u Ivanić-Gradu. Na ovom okružnom sletu imaju obvezatno sudjelovati sva sokolska društva u moslavačkom okružju, tim više, što će se održati i natecanja. —

Z. N.

sestrama vežbačima nagovor o sokolskoj telovežbi u vezi sa zdravljem. — Z. N.

SOKOLSKO DRUŠTVO LIPOVLJANI.

Sokolsko društvo Lipovljani održalo je dne 6. o. m. uveče u mesnoj dvorani svoju akademiju.

Program akademije, 12. tačaka prostih i ritmičkih vežba, koje su izvele po redu sve kategorije članstva, bio je tehnički vrlo dobro uvežban, što je naišlo na oduševljenje priznajene mnogobrojne posjetioce, u dupkom punoj dvorani.

Samom programu prethodio je zanosni pozdravni govor društvenog staroste, koji je ukratko naglasio osnovnu misao i cilj Sokolstva.

Program je otpočeo nastupom muške i ženske dece, koja su oduševljeno i skladno otpevala »Neka živi Jugoslavija«.

Zatim je usledila naizmence izvedba vežba, koju su muška i ženska deca, kao i članovi i članice izveli precizno i uzorno na opće priznanje i uz aplauz prisutne publike. Na konačnu programa otpevana je »Pjesma Jugoslavenskih Sokola«.

Uspach ove priredbe sa osobitim priznanjem treba pripisati neumornom i požrtvovnom radu društvenog načelnika brata Mihovila Molnara i sestre podnačelnice Nade Lukež, koja je također svojom zauzetnošću doprinela ovom uspehu.

Nakon izvršenog programa razvio se ples i zabava uz pratnju društvene glazbe. Čist prihod ove priredbe namenjen je nabavi društvenog barjaka.

Peter Žitnik
Spljeno kleparstvo
Instalacija strelovodova po najnovijih sistemih u kriješteno cementnih strelah
LJUBLJANA
Ambrožev trg 9
TELEFON 31-46
Delo solidno — cene zmerne

Гранд Хотел „Петроград“
преко пута железничке станице
БЕОГРАД

ČITAJ! Za gotovo, kao i na najdugoročniju otplatu dobijete:
Glasovite STAYER-WAFFENRAD bicikle. - Motocikle „PUCH“
nedostizive preciznosti, kvalitete snage, konkurenčne cijene, kod glavnog zastupstva za Dalmaciju
Slavko Malešević, Kistanje.

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREBŠĆINA

Branko Palčić Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Naslov za brzjavke: „Trikotaža“ Zagreb * Telefon interurban štev. 26-77

Izvršujem vse vrste sokolskih potrebščin za javni in zletni nastop vseh oddelkov našega članstva in to točno po predpisih Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Šlike v originalnih barvah predpisanih krovjev se nahajajo v knjigi „Organizacija Saveza SK“. Zahtevajte cenike in prospektke. — Cene jake zmerne. — Za točno in solidno izdelavo jamčim.

Za izvršitev modernih portretov ter vsakovrstnih fotografičnih slik, kakor: skupin, povečav, interjerjev itd. se priporoča
Fotografski atelje »VIKTOR«
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 4
(nasproti Narodni tiskarni)

JOS. HAFNER zavod za umjetno vezenje

LJUBLJANA, Prisojna ulica (Tabor)

(Bivši poslovodja fime Heikkula, koja je uslijed smrti vlasnika prestala da radi)
Izradujemo sokolske zastave najtežnije po našim ili priposlanim načrtima, obazirajući se na propise SKJ.
Molimo, tražite specijalne oferte i načrte.

sokolske potrebščine

sukno, kot tudi gotove kroje, šajkače, telovadne majce, hlače in čevlje ter vse druge sokolske potrebščine nudi po nizkih cenah

TRGOVINA

Miloš Pšeničnik
CELJE
Kralja Petra cesta 5

Preporučamo tvrtke, koje oglašuju u Sok. Glasniku!

Tvornica gimnastičnega in sportnega orodja
J. Oražem

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Ribnica, Dolenjsko

Izdeluje vse vrste sokolskega telovadnega orodja, opreme za društvene in šolske telovadnice, sportne potrebščine za lahko atletiko, orodje za letna telovadisca, kopališča in vrtove, gugalnice, orodje za deco itd. Prvovrstna in elegantna izdelava, solidna postrežba, zmerne cene. — Ustvari cenik brezplačno.

USTANOVLJENA 1881.

Prodaja tehnikih proizvoda • društvo s. o. j.

HAMAG
LJUBLJANA
KNAFLJEVA ULICA BR. 4

Geodetski instrumenti i pomagala svetu vrsti.

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše klišarna

ST. DEU
LJUBLJANA
DALMATINOV A 13

Galerija naših mož

najkrasi stanovanja, društvene prostore in dvorane!

1. Trubar	8. Gregorčič	15. Gangl
2. Vodnik	9. Askerc	16. Parma
3. Slomšek	10. Tavcar	17. Župančič
4. Prešeren	11. Levec	18. Kersnik
5. Levstik	12. Erjavec	19. Maister
6. Stritar	13. Jenko	20. Finžgar
7. Jurčič	14. Cankar	21. Strosmayr

Velikost: 61·5 × 47·5 cm Slika à 10 Din

Naročila izvršuje založništvo:

Učiteljska knjigarna v Ljubljani,
Frančiškanska ulica 6

MEDIĆ-ZANKL

TVORNICE OLJA, FIRNEŽA, LAKOV IN BARV, D. Z. O. Z.
CENTRALA V LJUBLJANI — LASTNIK FRANJO MEDIĆ

TVORNICE: LJUBLJANA-MEDVODE

PODRUŽNICE IN SKLADIŠČA MARIBOR — NOVI SAD

LASTNI DOMAČI PROIZVODI:

Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in oljnati barv. Kemično čiste in kemično olješane kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in barvnih tonov, copičev, steklskega kleja itd. znamke **„MERAKL“** za obrt, trgovino in industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. * TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA U LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM

opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvadjanje programa i za postignuće ciljeva našeg Sokolstva. Izdaje i raspšrava tiskalice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagističnog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije. Komisija prodaje odora sviju kategorija

NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM

TELEFON BROJ 25-43. — POŠTANSKO ČEKOVNI RAČUN I.JUBLJANA: 13.831

ZAHTEVAJTE CENIK